

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності

на тему:

**«Економічне обґрунтування напрямків
диверсифікації виробничої діяльності
ФОП «Желяско»**

Виконавець:

студент ЦЗВФН

Калінін Олексій Дмитрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Єгунов Юрій Артемович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Диверсифікація виробничої діяльності є важливим стратегічним кроком для фізичних осіб підприємців (ФОП) в Україні, оскільки позитивно впливає на зменшення ризиків, збільшення конкурентоспроможності та розширення можливостей бізнесу. Диверсифікація виробничої діяльності є дієвим чинником виходу до нових ринків і аудиторій, що дозволяє підвищити обсяги продажів і забезпечити стійкий розвиток бізнесу. Диверсифікація дозволяє зменшити вплив сезонних коливань на фінансові результати, оскільки різні напрямки діяльності можуть мати різний сезонний розподіл. Проте існують і певні ризики, пов'язані з диверсифікацією виробничої діяльності ФОПів. Звідси кожний напрямок диверсифікації виробничої діяльності ФОПу повинен бути всебічно обґрунтований з урахуванням всіх існуючих переваг і можливих ризиків. Сказане вище пояснює актуальність теми даної кваліфікаційної роботи, яка присвячена теоретико-методичним і прикладним аспектам обґрунтування напрямків диверсифікації виробничої діяльності ФОПів в Україні.

Мета дослідження. Основна мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні ефективних напрямків диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско», що є монополістом з реалізації та укладанні натяжного паркету в одеському регіоні.

Завдання дослідження:

- дослідити сутність диверсифікації як економічної категорії;
- розглянути види диверсифікації виробничої діяльності підприємства;
- визначити чинники ефективності диверсифікації виробничої діяльності ФОП;
- надати загальну характеристику ФОП «Желяско»;
- розглянути специфіку продукції підприємства та її основних споживачів на регіональному ринку підлогових покриттів;
- проаналізувати склад та структуру доходів і поточних витрат підприємства;
- дослідити ключові показники результативності діяльності ФОП «Желяско» з 2021 р. по 2023 р.;
- визначити можливі напрямки диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско».
- надати економічне обґрунтування ефективності освоєння запропонованих напрямків диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско».

Об'єктом дослідження є зовнішні та внутрішні чинники і умови, що впливають на ефективність диверсифікації виробничої діяльності ФОПів в Україні.

Предметом дослідження є обґрунтування економічної ефективності напрямків виробничої діяльності ФОП «Желяско».

Методи дослідження. В процесі підготовки кваліфікаційної роботи використана низка методів наукового дослідження, включаючи: методи абстрагування; індукції та дедукції (для аналізу диверсифікації виробництва, як економічної категорії); методи спостереження, вимірювання, зіставлення, (для оцінки динаміки показників результативності діяльності ФОП «Желяско»); інструментарій інвестиційного менеджменту (для аналізу економічної ефективності освоєння напрямків виробничої діяльності ФОП «Желяско»).

Інформаційна база дослідження: 1) законодавчі та нормативні документи, що регулюють діяльність ФОП в Україні; 2) наукові монографії, статті в періодичних виданнях й тези доповідей на науково-практичних конференціях з теми дослідження;

3) навчальна література з економіки підприємства, організації виробничих процесів, управління витратами, аналізу господарської діяльності підприємства, планування та контролю в підприємницькій діяльності; 4) управлінська звітність ФОП «Желяско» з 2013 по 2023 рік.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 42 найменувань, додатку. Загальний обсяг роботи становить 77 сторінок. Робота містить 13 таблиць та 21 рисунок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

В першому розділі розглянуті теоретико-методичні аспекти диверсифікації виробничої діяльності підприємства. Зокрема, досліджено сутність та види диверсифікації виробництва, визначені напрямки диверсифікації діяльності ФОПів і основні чинники забезпечення її ефективності.

Другий розділ кваліфікаційної роботи присвячений аналізу результативності виробничої діяльності ФОП «Желяско». В даному розділі надана загальна характеристика ФОП «Желяско», розглянута специфіка його продукції та її основних споживачів на регіональному ринку, проаналізовано склад та структура доходів і поточних витрат, досліджені ключові показники ефективності діяльності підприємства.

В третьому розділі роботи визначено можливі напрямки диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско»; здійснені розрахунки економічної ефективності освоєння двох запропонованих автором напрямків диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско» і обґрунтуванні висновки щодо доцільності їх освоєння на аналізованому підприємстві.

ВИСНОВКИ

1. З 2021 р. по 2023 р. в ФОП «Желяско» склалася стійка тенденція скорочення доходів за всіма видами натяжного паркету. Найбільшою мірою це стосується видів паркету, що відрізняються відносно низькими цінами. Доходи за даними видами натяжного паркету скоротилися більш ніж у 3 рази. При цьому за доходами від реалізації високоякісних та дорожчих видів паркету відзначається менш негативна динаміка.

2. Ефективною стратегією розширення бізнесу, покращення фінансових результатів і збільшення стійкості підприємства до ринкових змін є диверсифікація його виробничої діяльності.

3. Дослідження основних трендів, що склалися за останні роки на вітчизняному і регіональному ринках натяжного паркету, і оцінка ресурсного потенціалу ФОП «Желяско» дозволили нам визначити напрямки диверсифікації виробничої діяльності аналізованого підприємства. До найбільш ефективних з них слід віднести: 1) організацію надання консультаційно-роз'яснювальних послуг споживачам натяжного паркету; 2) організацію послуги з розробки унікальних дизайнерських рішень щодо підлогових покриттів. Так, впровадження останніх дозволить збільшити чистий прибуток на 804,2 тис. грн.

АНОТАЦІЯ

Калінін О. Д. «Економічне обґрунтування напрямків диверсифікації виробничої діяльності ФОП «Желяско».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024.

У роботі досліджені теоретико-методичні аспекти обґрунтування напрямків диверсифікації виробничої діяльності вітчизняних підприємств. Зокрема, розглянуто сутність та види диверсифікації виробництва, визначені дієві напрямки диверсифікації діяльності ФОПів і основні чинники забезпечення її ефективності.

Надана загальна характеристика ФОП «Желяско», розглянута специфіка його продукції та її основних споживачів на регіональному ринку підлогового покриття. Проаналізовано склад та структура доходів і поточних витрат, досліджені ключові показники результативності діяльності підприємства.

Здійснено економічне обґрунтування доцільності освоєння нових напрямків виробничої діяльності ФОП «Желяско», зокрема: 1) надання консультативно-роз'яснювальних послуг; б) організації надання послуг з розробки ексклюзивних дизайнерських рішень щодо підлогового покриття.

Ключові слова: підлогове покриття, штучний паркет, натяжний паркет, диверсифікація, напрямки диверсифікації, дохід, чистий прибуток, капітальні витрати, економічна ефективність, термін окупності.

ANNOTATION

Kalinin Oleksii. Economic justification of directions for diversification of production activities of IE «Zhelyasko».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities».

(code and name of the specialty)

for the educational program «Enterprise Economics and the organization of entrepreneurial activity».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2024.

The paper examines the theoretical and methodological aspects of justifying the directions of diversification of production activities of domestic enterprises. In particular, the essence and types of production diversification are considered, effective directions for diversifying the activities of individual entrepreneurs and the main factors for ensuring its effectiveness are determined.

The general characteristics of the of IE «Zhelyasko» are provided, the specifics of its products and its main consumers in the regional floor covering market are considered. The composition and structure of income and current expenses were analyzed, the key performance indicators of the enterprise were investigated.

An economic substantiation of the feasibility of developing new areas of production activity of the of IE «Zhelyasko» was carried out, in particular: 1) provision of advisory and explanatory services; b) organizations providing services for the development of exclusive design solutions for flooring.

Keywords: floor covering, artificial parquet, stretch parquet, diversification, directions of diversification, income, net profit, capital costs, economic efficiency, payback period.